

**CZAS DLA
STWORZENIA**

**Przewodnik po
obchodach Czasu dla
Stworzenia 2021**

**Dom dla
wszystkich?**

Odnowienie *Oikos*

Boga

Spis treści

<u>Wstęp</u>	<u>4</u>
<u><i>Komitet sterujący Czasu dla Stworzenia</i></u>	<u>4</u>
<u>Zaproszenie od przywódców religijnych do włączenia się w Czas dla Stworzenia</u>	<u>5</u>
<u><i>Członkowie Komitetu Doradczego Czasu dla Stworzenia</i></u>	<u>6</u>
<u>Temat przewodni Czasu dla Stworzenia 2021: Dom dla wszystkich? Odnowienie Oikos Boga</u>	<u>7</u>
<u>Modlitwa na Czas dla Stworzenia 2021</u>	<u>9</u>
<u>Logo Czasu dla Stworzenia 2021: Namiot Abrahama</u>	<u>10</u>
<u>Pomysły na Świątowanie Czasu dla Stworzenia</u>	<u>11</u>
<u><i>Zdjęcia i filmy</i></u>	<u>11</u>
<u><i>Media społecznościowe i blogi</i></u>	<u>11</u>
<u><i>Modlitwa i nabożeństwa</i></u>	<u>11</u>
<u><i>Ekumeniczne nabożeństwo ekumeniczne</i></u>	<u>12</u>
<u>Ekumeniczne nabożeństwo modlitewne z okazji Czasu dla Stworzenia</u>	<u>13</u>
<u><i>Wprowadzanie do niedzielnej liturgii tematów związanych ze stworzeniem i Namiotem Abrahama</i></u>	<u>13</u>
<u><i>Nabożeństwo na świeżym powietrzu</i></u>	<u>14</u>
<u><i>Spacer lub pielgrzymka dla stworzenia</i></u>	<u>14</u>
<u><i>Zaangażowanie w lokalną ekologię poprzez Egzamin Ziemi</i></u>	<u>14</u>
<u><i>Zachęcanie do zrównoważonego stylu życia</i></u>	<u>15</u>
<u><i>Wprowadzanie trwałych zmian w stylu życia na poziomie indywidualnym</i></u>	<u>15</u>
<u><i>Wprowadzanie trwałych zmian na poziomie instytucjonalnym</i></u>	<u>15</u>
<u><i>Wydarzenia związane ze zrównoważonym rozwojem</i></u>	<u>16</u>
<u>Rzecznictwo: Uczestnictwo i wspieranie kampanii nawołujących do ekologicznej odbudowy</u>	<u>17</u>
<u><i>Podjęmowanie działań</i></u>	<u>18</u>
<u>1. <i>Dołącz do globalnej kampanii poparcia</i></u>	<u>18</u>
<u>2. <i>Zaangażuj się w lokalne działania</i></u>	<u>18</u>
<u>3. <i>Dołącz do inicjatyw</i></u>	<u>19</u>
<u>4. <i>Zachęć instytucje do dezinvestycji</i></u>	<u>19</u>
<u><i>Podziel się swoim zaangażowaniem</i></u>	<u>19</u>
<u>Kalendarz Światowych wydarzeń</u>	<u>20</u>
<u><i>1 września: Nabożeństwo modlitewne online z okazji Dnia Stworzenia / Światowego Dnia Modlitwy o Ochronę Stworzenia</i></u>	<u>20</u>
<u><i>4 października: Święto św. Franciszka</i></u>	<u>20</u>

Dołącz do nas na portalach społecznościowych 21

Dowiedz się więcej o Czasie dla Stworzenia 22

Historia 22

Komitet sterujący 22

Współautorzy

24

Załącznik 1: Ekumeniczne Nabożeństwo Modlitewne na Czas dla Stworzenia

25

Załącznik 2: Zaangażuj się w swoją lokalną ekologię poprzez Egzamin Ziemi

33

Załącznik 3: Lista kontrolna do organizacji wydarzeń

35

Załącznik 4: Rozważania do czytań podczas Czasu dla Stworzenia

37

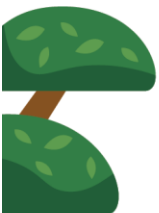
5 września XVIII Niedziela Zwykła / XIV po Trójcy Świętej OIKONOME:
SPRAWIEDLIWY DOM DLA WSZYSTKICH LUDZI 37

12 września XIX Niedziela Zwykła / XV po Trójcy Świętej OIKOLOGIE: MĄDROŚĆ
NASZEJ PLANETY 39

19 września XX Niedziela Zwykła / XVI po Trójcy Świętej WPROWADZANIE
POKOJU SPOSOBEM NA TWORZENIE DOMU 43

26 września XXI Niedziela Zwykła / XVII po Trójcy Świętej MODLITWA ZA NASZĄ
PLANETĘ I JEJ MIESZKAŃCÓW 46

3 października XXII Niedziela Zwykła / XVIII po Trójcy Świętej DOM I NADZIEJA NA
PRZYSZŁOŚĆ 49

Wstęp

Dziękujemy, że chcecie włączyć swoją wspólnotę w obchody Czasu dla Stworzenia. Każdego roku, od 1 września do 4 października, cała rodzina chrześcijańska jednoczy się na ogólnościatowym święcie modlitwy i działania na rzecz ochrony naszego wspólnego domu.

Jako naśladowcy Chrystusa z całego świata, wszyscy pełnimy wspólną rolę opiekunów Bożego stworzenia. Dostrzegamy, że nasz dobrobyt jest nierozdzielnie związany z jego dobrobytem. Cieszymy się z możliwości troszczenia się o nasz wspólny dom oraz o siostry i braci, którzy go z nami dzielą.

W tym roku tematem przewodnim obchodów jest **Dom dla wszystkich? Odnowienie *Oikos* Boga**.

Ten przewodnik pomoże Ci dowiedzieć się więcej o Czasie i zaplanować jego obchody. Więcej materiałów, w tym webinary, nabożeństwa modlitewne, grupa na Facebooku oraz zdjęcia są dostępne online. Odwiedź czasdlastworzenia.org, aby uzyskać dostęp do wszystkich materiałów.

Komitet Sterujący

actalliance

europaean christian environmental network

THE GLOBAL CATHOLIC CLIMATE MOVEMENT

Lausanne/WEA
Creation Care Network

THE LUTHERAN WORLD FEDERATION

DICASTERY FOR PROMOTING INTEGRAL HUMAN DEVELOPMENT

World Council of Churches

World Communion of Reformed Churches

Zaproszenie od przywódców religijnych do włączenia się w Czas dla Stworzenia

Nasi drodzy krewni w Jezusie, naszym Panu i Zbawicielu,

Począwszy od 1 września do 4 października, rodzina chrześcijańska świętuje wspaniały dar stworzenia. To globalne świętowanie odbyło się po raz pierwszy w 1989 r., kiedy Ekumeniczny Patriarchat Konstantynopolitański ustanowił Dzień Modlitw o Ochronę Stworzenia. Obecnie, święto jest obchodzone przez szeroką wspólnotę ekumeniczną. Modlitwa jest potężnym duchowym przeżyciem i narzędziem do poszerzania świadomości i wspierania przemieniających relacji i posług.

Tegoroczny temat przewodni brzmi: **Dom dla wszystkich? Odnowienie *Oikos* Boga.** Mamy nadzieję, że dzięki wspólnej pracy stworzymy szerszy horyzont biblijny i kosmologiczny, nie tylko po to, by czerpać pokrzepienie z tekstów Biblii, ale by wypracować nowy sposób postrzegania Pisma Świętego, życia i Ziemi w kontekście *oikos* Boga, oraz by docenić mądrość naszych niezliczonych sióstr i braci, którzy pomagają nam wszystkim odnawiać nasz świat rozumiany jako wzajemnie powiązana i współzależna globalna umiłowana wspólnota.

W Księdze Rodzaju Bóg ustanowił nad Ziemią *dome*, czyli sklepienie. Od tego słowa pochodzą takie słowa jak "dom" [*domicile*] i "domowy" [*domestic*]. Innymi słowy, Bóg umieszcza nas wszystkich - wszystkich ludzi, całe stworzone życie - pod tym samym dachem - wszyscy jesteśmy w domu, w *oikos* Boga. Bóg powierzył ludziom służebną rolę, aby dbali i kultywowali ten Boży *oikos*. Dr Martin Luther King, Jr. i inni nazwali *oikos* Boga "umiłowaną wspólnotą", wspólnotą, w której wszyscy są równymi członkami, choć każdy ma inną rolę.

Oikos jest domem dla wszystkich, jednak obecnie jest on zagrożony z powodu chciwości, wyzysku, braku szacunku, zaniedbania wzajemnych relacji oraz systematycznej degradacji. Całe stworzenie nieustannie krzyczy. Od początku rewolucji przemysłowej przestrzenie, w których możemy dostrzec Bożą moc stwórczą, wciąż się kurczą. Dziś już tylko skrawki ludzkiej świadomości dostrzegają Boga działającego na rzecz odnowy i uzdrowienia Ziemi. Zapomnieliśmy, że żyjemy w domu Boga, w *oikos*, w umiłowanej wspólnocie. Nasze fundamentalne relacje zostały w najlepszym wypadku zapomniane, w najgorszym - świadomie zanegowane.

Mamy jednak nadzieję i modlimy się o to, żebyśmy mogli stać się ponownie tą umiłowaną wspólnotą świadomego apostołstwa. Mamy nadzieję wyjść poza programowe i dydaktyczne aspekty życia ku życiu prorockiemu i duchowemu, ku działaniom i sposobom życia, które są kształtowane przez Jezusa.

Obyśmy byli mistrzami w odnowy życia, służebnymi przywódcami wszelkiego stworzenia w umiłowanej wspólnocie, w *oikos* Boga.

Z Bożą łaską, Członkowie Komitetu Doradczego Czasu dla Stworzenia

Członkowie Komitetu Doradczego Czasu dla Stworzenia:

Biskup Marc Andrus, Episkopalna Diecezja Kalifornii

Rev. Dr Dave Bookless, A Rocha

Rev. Ed Brown, Care of Creation and Lausanne Catalyst for Creation Care

Dr Celia Deane-Drummond, Dyrektor Laudato Si' Research Institute, Campion Hall, Uniwersytet Oxfordzki

Prałat Bruno-Marie Duffé, Sekretarz Watykańskiej Dykasterii ds. Integralnego Rozwoju Człowieka

Rev. Norm Habel, Projekt Czas dla Stworzenia, Adelaide

Biskup Nick Holtam, Biskup Salisbury, Klimatyczna grupa pracy Kościoła anglikańskiego p

Dr Hefin Jones, komitet wykonawczy World Communion of Reformed Churches

Metropolitan of Zimbabwe Serafim Kykotis, Greek Orthodox Archbishopric of Zimbabwe and Angola

Arcybiskup Mark Macdonald, National Indigenous Anglican Bishop, Anglikański Kościół Kanady

O. Martin Michalíček, Sekretarz generalny Consilium Conferentiarum Episcoporum Europae

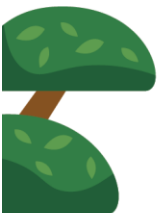
Mr. Marcelo Leites, Sekretarz generalny World Student Christian Federation

S. Patricia Murray, Sekretarz wykonawcza International Union Superiors General

Dr Alexandros K. Papaderos, Doradca Ekumenicznego Patriarchatu Konstantynopola

Dr Paulo Ueti, Doradca teologiczny i dyrektor na region Ameryki Łacińskiej w Anglican Alliance

Dr Ruth Valerio, Dyrektor Global Advocacy and Influencing, Tearfund

Temat przewodni Czasu dla Stworzenia 2021:

Dom dla wszystkich? Odnowienie *Oikos* Boga

Każdego roku ekumeniczny komitet sterujący, który opracował niniejszy przewodnik, proponuje temat przewodni Czasu dla Stworzenia. Temat na rok 2021 brzmi: **Dom dla wszystkich? Odnowienie *Oikos* Boga.**

Psalmista oznajmia: "Do Pana należy Ziemia i to, co ją napęlnia". Ten psalm zawiera w sobie dwa wyznania wiary. Pierwszym jest to, że każde stworzenie należy do wspólnoty ziemskiej. Drugie, że cała ta wspólnota należy do Stwórcy. Greckie słowo określające tę ziemską wspólnotę to *oikos*. *Oikos* jest korzeniem słowa *oikoumene*, czyli ekumeniczny, które to słowo z kolei opisuje nasz "wspólny dom", jak nazywa go papież Franciszek w *Laudato Si'*. Nasz wspólny dom, Ziemia, należy do Boga, a każde umiłowane stworzenie należy do tego wspólnego *oikos*.

Poprzez zakorzenienie naszego tematu w koncepcji *oikos*, wskazujemy na integralną sieć relacji, które podtrzymują dobrobyt Ziemi. Słowo ekologia (*oikologia*) opisuje relacje pomiędzy zwierzętami, roślinami, organizmami pozbawionymi świadomości i minerałami. Każdy ten element odgrywa istotną rolę w utrzymaniu równowagi tej ukochanej społeczności. Każda istota jest ważna i przyczynia się do zdrowia i odporności tego bioróżnorodnego ekosystemu, w którym żyje. Ludzie mają swoje właściwe miejsce w ramach tej ziemskiej społeczności. Jesteśmy stworzeni z tego samego materiału, z którego zbudowana jest Ziemia i jesteśmy pod opieką towarzyszących nam stworzeń i ziemi.

Relacje międzyludzkie mają również znaczenie ekologiczne. Stosunki ekonomiczne (*oikonomia*), społeczne i polityczne wpływają na równowagę całego stworzenia. Wszystko, co wytwarzamy, wykorzystujemy i produkujemy, ma swoje źródło w Ziemi, czy to na bazie minerałów, roślin czy zwierząt. Nasze nawyki związane z konsumpcją energii i dóbr wpływają na odporność systemów planetarnych oraz na zdolność Ziemi do samoleczenia i podtrzymywania życia. Ekonomiczne i polityczne relacje mają bezpośredni wpływ na rodzinę ludzką i na więcej niż ludzkich członków Bożego *oikos*. Księga Rodzaju 2,15 przypomina nam, że pośród stworzeń dzielących z nami Ziemię, Stwórca dał ludziom specjalne powołanie do pielęgnowania i strzeżenia Bożego *oikos*.

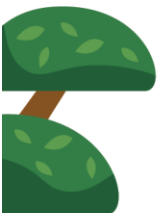
Utrzymywanie sprawiedliwych relacji ekologicznych, społecznych, ekonomicznych i politycznych wymaga naszej wiary, rozsądku i mądrości. Przez wiarę przyłączamy się do Psalmisty, starając się pamiętać, że nie jesteśmy zarządcami nieożywionego stworzenia, ale opiekunami dynamicznej i żywej wspólnoty stworzenia. Ziemia i wszystko, co ją napęlnia, nie jest czymś oczywistym - jest to dar powierzony nam w zaufaniu. Jesteśmy powołani nie do rządzenia, ale do ochrony. Dzięki rozumowi rozeznajemy, jak najlepiej ochronić warunki życia i tworzyć ekonomiczne, technologiczne i polityczne struktury, które są zakorzenione w ekologicznych granicach naszego wspólnego domu. Dzięki mądrości zwracamy szczególną uwagę na naturalne systemy i procesy, na odziedziczone i rdzenne tradycje oraz na Boże objawienie się poprzez Słowo i Ducha.

Od stuleci ludzie (anthropoi) porządkują życie i ekonomię według logiki rynków, a nie granic Ziemi. Ta fałszywa logika wykorzystuje oikos Boga i czyni stworzenie środkiem do celów ekonomicznych lub politycznych. Obecna eksploatacja ziemi, roślin, zwierząt i minerałów dla zysku powoduje utratę siedlisk, które są domem dla milionów gatunków, w tym ludzi, których domy są zagrożone z powodu kryzysu klimatycznego, strat i zniszczeń. Rozum mówi nam, że w epoce antropocenu, ekologiczna i społeczna destabilizacja i wykluczenie powodują obecny kryzys klimatyczny i zaostrzają niestabilność ekologiczną. Mądrość pozwala nam znaleźć odpowiedzi i sposoby na zbudowanie zielonych ekonomii życia i sprawiedliwych systemów politycznych, które podtrzymałyby życie planety i ludzi.

Dzięki wierze ufamy, że Duch Boży nieustannie odnawia oblicze Ziemi. Jeśli będziemy pamiętać o tej fundamentalnej nadziei, nasze chrzcielne powołanie uczyni nas wolnymi i umożliwi nam powrót do naszego ludzkiego przeznaczenia, jakim jest uprawa i pielęgnowanie Bożego ogrodu. W Chrystusie Bóg wzywa nas do uczestnictwa w odnawianiu całej zamieszkałej Ziemi, zapewniając miejsce dla każdego stworzenia i przywracając sprawiedliwe relacje w obrębie całego stworzenia.

Podczas liturgicznego Czasu dla Stworzenia, ekumeniczna rodzina chrześcijańska wzywa wszystkie rodziny i społeczeństwa do pokuty i przekształcenia naszych systemów politycznych, społecznych i ekonomicznych ku sprawiedliwym, zrównoważonym ekonomiom życia, które szanują życiodajne granice ekologiczne naszego wspólnego domu.

Mamy nadzieję, że tegoroczny Czas dla Stworzenia odnowi naszą ekumeniczną jedność, zgodną z naszym chrzcielnym powołaniem do troski i podtrzymywania ekologicznego rozwoju, który sprawi, że wszystkie stworzenia znajdą swój dom, w którym będą mogły rozkwitać i uczestniczyć w odnowieniu Bożego *oikos*.

Modlitwa na Czas dla Stworzenia 2021

Stwórcu wszystkiego,

Jesteśmy wdzięczni, że w Twojej komunii miłości stworzyłeś naszą planetę, aby była domem dla wszystkich. W swojej Świętej Mądrości uczyniłeś Ziemię, aby rodziła różnorodność istot żywych, które wypełniły glebę, wodę i powietrze. Każda część stworzenia chwali Cię w swoim bycie i troszczy się o siebie nawzajem z własnego miejsca w sieci Życia.

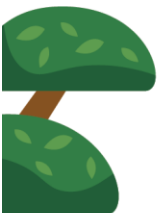
Wraz z psalmistą wychwalamy Cię za to, że w Twoim domu "nawet wróbel dom sobie znajduje i jaskółka gniazdo, gdzie złoży swe pisklęta". Pamiętamy, że wzywasz ludzi do tego, aby uprawiali Twój ogród w sposób, który szanuje godność każdego stworzenia i zabezpiecza ich miejsce w obfitości Życia na Ziemi.

Wiemy jednak, że nasza chęć posiadania władzy popycha planetę poza jej granice. Nasza konsumpcja nie jest zgodna z harmonią i rytmem samoleczenia Ziemi. Siedliska stają się jałowe lub zanikają. Gatunki giną, a systemy przestają działać. Tam, gdzie dawniej rafy koralowe, nory, szczyty gór i głębiny oceanów tętniły życiem i wzajemnymi zależnościami, dziś znajdują się mokre i suche pustynie, które są martwe, jakby nigdy nie stworzone. Ludzkie rodziny są wysiedlane z powodu niebezpieczeństwa i konfliktów, migrują w poszukiwaniu pokoju. Zwierzęta uciekają przed pożarami, wylesianiem i głodem, wędrują w poszukiwaniu nowego miejsca, gdzie mogłyby znaleźć dom, by odchowić młode i żyć.

Prosimy Cię, aby w tym Czasie dla Stworzenia tchnienie Twego twórczego Słowa poruszyło nasze serca, jak stało się to dawniej w wodach naszych narodzin i chrztu. Daj nam wiarę, abyśmy podążali za Chrystusem do właściwego nam miejsca w umiłowanej przez Ciebie wspólnocie. Oświeć nas łaską, abyśmy potrafili odpowiedzieć na Twoje przymierze i wezwanie do troski o nasz wspólny dom. Rozraduj nasze serca świadomością, że poprzez uprawianie i pielęgnowanie uczestniczymy z Twoim Duchem Świętym w odnowieniu oblicza Twojej Ziemi i zapewnieniu domu dla wszystkich.

W imię Jezusa Chrystusa, który przyszedł, aby głosić dobrą nowinę wszelkiemu stworzeniu.

Amen.

Logo Czasu dla Stworzenia 2021: Namiot Abrahama

Symbolem tegorocznego Czasu dla Stworzenia jest namiot Abrahama, oznaczający "Dom dla wszystkich".

Abraham i Sara przyjęli do swojego namiotu troje obcych ludzi, którzy okazali się być Bożymi aniołami (Rdz 18). Tym samym stworzyli dom dla wszystkich, a ich gest radykalnej gościnności stał się źródłem wielkiego błogosławieństwa.

Namiot Abrahama jest symbolem naszego ekumenicznego wezwania do nieustannej troski o stworzenie rozumianej jako akt radykalnej gościnności. Polega on na zapewnieniu miejsca wszystkim stworzeniom, ludzkim i nie tylko, w naszym wspólnym domu, miejscu zamieszkania (*oikos*) Boga.

Podczas tego Czasu dla Stworzenia zapraszamy do rozbicia "namiotu Abrahama" w przykościelnym ogrodzie lub na terenie zielonym, na znak gościnności dla wszystkich wykluczonych istot. Warto zorganizować wspólną modlitwę w intencji najbardziej bezbronnych członków społeczności. Możesz przynieść do namiotu elementy stworzenia, aby modliły się razem z wami. Namiot może być również obecny symbolicznie podczas wydarzeń lub nabożeństw w ramach Czasu dla Stworzenia jako wyraz chęci wspólnoty, która chce stworzyć dom dla wszystkich.

Namiot Abrahama był prawdopodobnie otwarty z wielu stron, tak, by każdy przybysz czuł się mile widziany. Namiot jest często emblematem dialogu, szczególnie pomiędzy monoteistycznymi religiami wywodzącymi się od Abrahama. Obecnie jest znakiem naszego międzywyznaniowego i interdyscyplinarnego wezwania do tworzenia bezpiecznych przestrzeni dialogu i rozeznawania.

Namiot symbolizuje miejsce schronienia lub ucieczki. Jest dla nas łącznikiem z bezdomnymi, uchodźcami i wszystkimi, którzy przemieszczają się i są zmuszeni do zmiany miejsca zamieszkania z powodu skutków zmian klimatycznych. Psalm 84 przypomina nam, że w domu Bożym (*oikos*) nawet wróbel znajduje dom, aby zbudować gniazdo i złożyć w nim swoje jaja.

W Ewangelii wg św. Jana 1, 14 czytamy, że "Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas". Symbol namiotu może nam przypominać o tym, że Jezus przyszedł, aby zamieszkać pośród nas na znak Bożej miłości. Miłość jest źródłem naszej wiary, która zobowiązuje nas do kochania naszych bliźnich poprzez pracę i pielęgnowanie naszego wspólnego domu.

Namiot jest również znakiem prostoty. Zwłaszcza wśród osób młodych, namiot i plecak symbolizują to, co najważniejsze, wystarczalność, życie w granicach naszych możliwości i swobodne poruszanie się po ziemi. Podobnie jak dzisiejsi nomadzi i ludzie prowadzący częściowo wędrowny tryb życia, Abraham i Sara wiedzieli, co to znaczy być bezbronnymi, zdanymi na dobroć ziemi, wiedzieli również jak żyć z poszanowaniem dla jej rytmu, pełni ufności. Namiot jest atrybutem wdzięcznego pielgrzyma, który wie, że powinniśmy stąpać lekko podczas naszej ziemskiej pielgrzymki.

Pomysły na świętowanie Czasu dla Stworzenia

Czas dla Stworzenia jest okazją do odnowienia naszej relacji ze Stwórcą i całym stworzeniem poprzez świętowanie, nawracanie się i podjęcie zobowiązań. Jest to coroczne wydarzenie ekumeniczne, podczas którego modlimy się i działamy na rzecz naszego wspólnego domu jako jedna chrześcijańska rodzina.

Istnieje wiele różnych sposobów na świętowanie tego czasu. Ekumeniczna sieć Czasu dla Stworzenia przygotowała kilka pomysłów, które są dostępne poniżej. Zachęcamy do odwiedzenia stronieczasdlastworzenia.org, gdzie można znaleźć inne pomysły i kampanie, w tym inicjatywy przeznaczone dla poszczególnych denominacji.

Przy planowaniu swojego wydarzenia, pamiętaj, aby zarejestrować je na stronieczasdlastworzenia.org. Kiedy się zarejestrujesz, Twoja inicjatywa będzie widoczna na światowej mapie Czasu dla Stworzenia, dzięki czemu zainspirujesz innych i zwiększysz frekwencję. Oprócz tego, otrzymasz od nas dodatkowe materiały.

Niezależnie od tego, jak będziesz świętować, podziel się swoim doświadczeniem!

Zdjęcia i filmy

- Koniecznie zrób zdjęcia, na których pokażesz swoją społeczność w akcji. Twoje zdjęcia zostaną udostępnione ludziom na całym świecie i mogą stać się inspiracją do modlitwy i działania na rzecz ochrony stworzenia. *(Poproś uczestników o zgodę na udostępnianie zdjęć i unikaj robienia zdjęć dzieciom bez zgody ich rodziców/opiekunów).* Prosimy o zamieszczanie zdjęć na stronieczasdlastworzenia.org.

Media społecznościowe i blogi

- Publikuj zdjęcia i historie zarówno podczas planowania, jak i w trakcie obchodów. Pamiętaj, aby oznaczyć swoje posty lub tweety hasztagiem #CzasdlaStworzenia, a pojawią się one na stronie Czasu dla Stworzenia.
- Dołącz do naszej anglojęzycznej społeczności na Facebooku i podziel się swoimi doświadczeniami.
- Napisz wpis na blogu na temat obchodów Czasu dla Stworzenia w Twojej społeczności.

Modlitwa i nabożeństwa

Modlitwa jest w centrum naszego chrześcijańskiego życia. Wspólna modlitwa pogłębia naszą relację z wiarą i przynosi nowe dary Ducha Świętego. Jezus nauczał: "Gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem pośród nich" (Mt 18, 20).

Poniższe sugestie pomogą ci w przygotowaniu modlitwy lub nabożeństwa w ramach Czasu dla Stworzenia.

Ekumeniczne nabożeństwo modlitewne

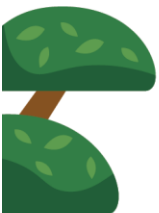
Zorganizowanie nabożeństwa modlitewnego jest prostym i pięknym sposobem na świętowanie. Jakkolwiek nabożeństwo modlitewne w obrębie twojej wspólnoty kościelnej jest mile widziane, tegoroczny Czas dla Stworzenia stwarza wspaniałą okazję do nawiązania kontaktu z chrześcijanami spoza twojej denominacji lub sieci.

Jeśli jesteś tym zainteresowany, skontaktuj się z lokalnymi wspólnotami chrześcijańskimi innych wyznań niż twoje i zapytaj duchownych lub koordynatorów, czy nie zechcieliby podjąć się współorganizowania nabożeństwa modlitewnego z okazji Czasu dla Stworzenia. Jeśli wyślesz e-mail, pamiętaj, by podzielić się linkiem do [strony internetowej](#) Czasu dla Stworzenia i podać podstawowe informacje.

W świetle tegorocznego tematu przewodniego zastanów się, w jaki sposób możesz świadomie uwzględnić potrzeby i uczestnictwo najbardziej bezbronnych osób w twojej społeczności. Możesz również pomyśleć o przeprowadzeniu zbiórki na rzecz konkretnej kwestii.

Zacznij od sporządzenia listy kontrolnej wydarzenia. Poproś wszystkie uczestniczące społeczności o nagłośnienie akcji. Informowanie o wydarzeniu za pośrednictwem mediów społecznościowych, w prasie i na stronach internetowych zapewni dobrą frekwencję i zaowocuje zróżnicowanym i dynamicznym świętowaniem. Przykładowe ulotki, teksty do biuletynów i ogłoszenia z ambony są dostępne w Internecie. Poproś osobę duchowną lub grupę osób duchownych z zaangażowanych kościołów do poprowadzenia nabożeństwa modlitewnego.

Nabożeństwo modlitewne zamieszczone w Przewodniku po obchodach zostało opracowane na potrzeby Czasu dla Stworzenia 2021. Możesz je wykorzystać i dostosować do swoich potrzeb.

Ekumeniczne nabożeństwo modlitewne z okazji Czasu dla Stworzenia

Ekumeniczna grupa robocza opracowała porządek nabożeństwa oparty na tegorocznym temacie przewodnim: Dom dla wszystkich? Zachęcamy do odprawienia nabożeństwa na rozpoczęcie i zakończenie Czasu dla Stworzenia oraz podczas wydarzeń organizowanych w ramach obchodów. Możecie również włączyć je do porządku modlitw waszej wspólnoty na przestrzeni całego Czasu dla Stworzenia.

Oprócz kilku ekumenicznych źródeł, modlitwa na rok 2021 powstała w oparciu o modlitwy z tradycji rdzennych chrześcijan. W tym kontekście, wyrażenie "ludzie" czy "ludy" odnosi się do wszystkich gatunków, minerałów, a nawet gwiazd na niebie. Wśród tych ludów jest gatunek ludzki, rośliny, ludzie czworonożni, latający i pływający, ludzie-skały, ludzie-gwiazdy i wiele innych. Wszystkie "ludy" powinny odnaleźć swój dom w *oikos* Boga.

Przygotowując się do nabożeństwa modlitewnego, pomyśl o rozbiciu "Namiotu Abrahama" jako wyrazu chęci wspólnoty do stworzenia domu dla wszystkich. Możesz również zaaranżować przestrzeń przy użyciu elementów pochodzących z natury, które będą reprezentować ziemię i inne "ludy" umiłowanej wspólnoty, będących również mieszkańcami twojej okolicy.

Pełny tekst nabożeństwa w formie [dokumentu online jest dostępny pod tym linkiem](#), jak również [w załączniku na końcu tego Przewodnika po obchodach](#).

Wprowadzanie do niedzielnej liturgii tematów związanych ze stworzeniem i Namiotem Abrahama

Zachęć swojego duszpasterza, aby podczas Czasu dla Stworzenia wygłosił kazanie na temat stworzenia lub włączył tematy związane ze stworzeniem do modlitw i rozważań biblijnych. W każdym tygodniu, czytania lekcjonarzu dają okazję do zgłębienia tematu Czasu dla Stworzenia. [Tutaj znajdziesz refleksje](#) na temat czytań ze Starego Testamentu, Psalmów, Listów i Ewangelii czytanych w każdym tygodniu Czasu dla Stworzenia. Więcej pomysłów można znaleźć na stronie <http://sustainable-preaching.org/sermon-suggestions/>

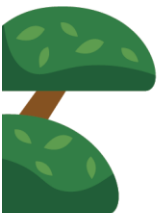
Pomyśl o tym, jak tematyka stworzenia może być włączona w inne części liturgii, takie jak procesja, ofiarowanie darów, modlitwa eucharystyczna, nauczanie dzieci i inne.

Pomyśl o rozbiciu "namiotu Abrahama" w kościele lub ogrodzie przykościelnym na znak gościnności wobec wszystkich wykluczonych istot. Warto zorganizować wspólną modlitwę w intencji najbardziej bezbronnych członków społeczności. Namiot może być również obecny podczas liturgii przez cały Czas dla Stworzenia jako wyraz intencji wspólnoty, która chce stworzyć dom dla wszystkich.

Nabożeństwo na Świeżym powietrzu

Aby w pełni uczcić Boże stworzenie, jeśli to możliwe, dobrze jest przenieść nabożeństwo poza budynek i oddawać cześć Bogu w otoczeniu Jego stworzenia, które już teraz wielbi Go w wymowny sposób. Każde stworzenie, nawet góry, rzeki i drzewa wielbią Pana po prostu robiąc to, do czego Bóg je stworzył. Warto wybrać miejsce, które ma znaczenie dla środowiska naturalnego. Jeśli jest to miejsce piękne pod względem przyrodniczym, skoncentrujcie się na dziękczynieniu Bogu i zobowiązaniu się do ochrony tego miejsca i podobnych obszarów. Jeśli w tym miejscu środowisko naturalne jest degradowane, nacisk należy położyć na wyznanie naszych grzechów środowiskowych i zaangażowanie się w działania uzdrawiające i odbudowujące.

- W zależności od wybranego sposobu sprawowania modlitwy oraz warunków pogodowych, spróbuj zorganizować nieformalne nabożeństwo lub krótką Eucharystię, która może być wkomponowana w ekumeniczne nabożeństwo modlitewne proponowane w tym Przewodniku, lub w inne liturgie skoncentrowane na stworzeniu.
- Podczas ofiarowania, poproście dzieci i dorosłych, aby zebrali przedmioty lub symbole pochodzące z natury i zanieśli je do ołtarza jako "owoc ziemi i pracy rąk ludzkich" obok chleba i wina.
- Pomódlcie się przez chwilę w ciszy, aby bez słów wsłuchać się i dołączyć do pieśni uwielbienia stworzenia.
- Zamiast kazania, podzielcie się na grupy na krótkie rozważania biblijne.
- Pomyśl o rozbiciu "namiotu Abrahama" - namiotu w kościele lub lokalnym ogrodzie na znak gościnności wobec wszystkich wykluczonych istot. Zaproś ludzi do modlitwy w intencji i razem z bezbronnymi członkami społeczności. Namiot może być również obecny podczas liturgii lub wydarzeń w trakcie Czasu dla Stworzenia jako symbol chęci wspólnoty do stworzenia domu dla wszystkich.

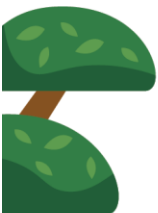
Spacer lub pielgrzymkę dla stworzenia

Możesz zaplanować spacer kontemplacyjny, podczas którego będziecie medytować nad darem Bożego stworzenia i zastanawiać się, jak możemy na niego odpowiedzieć, by być w głębszej komunii z całym stworzonym życiem. Możesz też zorganizować pielgrzymkę do miejsca o znaczeniu ekologicznym lub do miejsca, które jest świadectwem niesprawiedliwości ekologicznej lub społecznej. Podczas drogi możecie studiować fragmenty Pisma Świętego o tematyce ekologicznej lub odmawiać modlitwy, takie jak ten [ekologiczny różaniec](#). Wasza pielgrzymka może również zakończyć się nabożeństwem modlitewnym lub rachunkiem sumienia wobec Ziemi.

Zaangażowanie w lokalną ekologię poprzez Egzamin Ziemi

Egzamin Ziemi jest rodzajem rachunku sumienia, który pozwala modlitewnie skupić się na danym przedmiocie lub trwać w modlitewnym zachwycie. Zapraszamy do refleksji nad Bożą obecnością i dobrocią tego, co dostrzegasz. Pomoże Ci w tym seria pytań, którą przygotowaliśmy na tę okazję. Podczas tegorocznego Czasu dla Stworzenia, poświęć trochę czasu na kontemplację jakiejś części swojej lokalnej ekologii. Jest to ćwiczenie, które możesz wykonać sam lub z grupą.

Wybierz miejsce na łonie natury lub na terenach rolniczych. Może to być na przykład las, rzeka, miejska ulica z terenem naturalnym, park miejski, pole rolnika lub wzgórze. Znajdź przestrzeń do odpoczynku na tym miejscu lub w jego pobliżu. Przystąp do modlitwy w sposób, który jest dla ciebie naturalny. Zaproś Świętą Mądrość, aby otworzyła oczy twojego serca. Kiedy będziesz gotowy, ten Przewodnik poprowadzi cię w tej duchowej praktyce. Możesz skorzystać z linku do strony internetowej lub z załącznika w Przewodniku po obchodach.

Zachęcanie do zrównoważonego stylu życia

Wprowadzanie trwałych zmian w stylu życia na poziomie indywidualnym

Czas dla Stworzenia jest wspaniałą okazją do zastanowienia się nad tym, jak nasz styl życia wpływa na środowisko oraz do zobowiązania się rozpoczęcia bardziej zrównoważonego stylu życia. Dobra wiadomość jest taka, że dokonując bardziej zrównoważonych wyborów w zaledwie kilku obszarach, można dokonać znacznych zmian w ogólnym rozrachunku. Jak mówi przysłowie: "Żyjmy prosto, aby inni mogli po prostu żyć". Życie w prosty sposób to metoda na zapewnienie, że nasza planeta będzie prawdziwym domem dla wszystkich.

- Oblicz swój ślad węglowy za pomocą kalkulatora online [takiego jak ten](#).
- Dołącz do wyzwania o zrównoważonym rozwoju, przygotowanego specjalnie na Czas dla Stworzenia, które każdego tygodnia będzie poruszało tematy związane z dietą, energią, konsumpcjonizmem i transportem. (sprawdź szczegóły na stronie Czasu dla Stworzenia)
- Zachęć osoby z twojej społeczności do stworzenia małej grupy w ramach której będziecie się wspólnie modlić, medytować i wzajemnie wspierać.

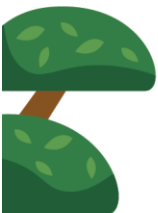
Wprowadzanie trwałych zmian na poziomie instytucjonalnym

Zmiany na poziomie instytucjonalnym mogą mieć ogromny wpływ i skutkować wymiernym zmniejszeniem negatywnego wpływu na środowisko. W ramach instytucji, warto pomyśleć nad:

- Wykorzystaniem [Roadmap for Congregations, Communities and Churches for an Economy of Life and Ecological Justice](#) [*Mapy działań dla zgromadzeń, wspólnot i kościołów na rzecz ekonomii życia i sprawiedliwości ekologicznej*] opracowanej przez Światową Radę Kościołów, aby pomóc zmienić sposób, w jaki traktujemy gospodarkę i nasze ekologiczne otoczenie.
- Przeprowadzeniem [audytu energetycznego](#) obiektów waszej instytucji, aby przywrócić się kluczowym obszarom, takim jak ogrzewanie, oświetlenie, wentylacja i izolacja, które dają wiele możliwości natychmiastowej redukcji śladu węglowego.
- Wiele sieci kościelnych posiada obecnie platformy wspierające rodziny, kościoły i kongregacje, które chcą wprowadzić zmiany w zakresie zrównoważonego rozwoju. A Rocha stworzyła [Eco-Church](#). Kościół Episkopalny podjął [następujące zobowiązanie](#). Watykan uruchamia interaktywną [Platformę Działań Laudato Si](#), która będzie wspierać instytucje i rodziny katolickie w ocenie ich wpływu na środowisko i w podejmowaniu działań w wielu dziedzinach.

Wydarzenia związane ze zrównoważonym rozwojem

- Zorganizuj **sprzątanie plaży lub szlaków wodnych** podczas Międzynarodowej Akcji Sprzątania Wybrzeży we wrześniu. A Rocha oferuje [pakiet narzędzi](#) pomocnych w organizacji sprzątania plaży.
- Możesz nawet pójść o krok dalej i przeprowadzić [audyt producentów tworzyw sztucznych](#). Jest to inicjatywa naukowa zorganizowana przez organizację Break Free from Plastics, która polega na liczeniu i dokumentowaniu marek znajdujących się na plastikowych odpadach zebranych podczas sprzątania, co ma pomóc w zidentyfikowaniu firm odpowiedzialnych za zanieczyszczenie środowiska tworzywami sztucznymi.
- Zorganizuj wydarzenie edukacyjne, podczas którego podasz [posiłek przyjazny dla klimatu!](#)
- Załóż [społeczny ogródek warzywny](#) i zaproś lokalną społeczność do korzystania z niego. [Tutaj](#) możesz sprawdzić, jak stworzyć ogród przyjazny środowisku.
- Pomyśl nad zorganizowaniem ekumenicznej [akcji sadzenia drzew](#), połączonej z [nabożeństwem modlitewnym](#). Wskazówki odnośnie tego, jak wybrać drzewo i miejsce sadzenia znajdziesz [tutaj](#). Możesz połączyć to wydarzenie z akcją [75 drzew na rzecz zrównoważonego rozwoju, aby wesprzeć inicjatywę ONZ w sprawie zmian klimatycznych](#).
- **Wspieraj rozwój zdrowych siedlisk**, aby pomóc w odnowieniu lokalnych terenów i podtrzymać lokalną bioróżnorodność, takie jak [Siedlisko Świętej Kateri](#). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w [World Wildlife Fund Biodiversity Toolkit](#).

Rzecznictwo: Uczestnictwo i wspieranie kampanii nawołujących do ekologicznej odbudowy

Temat przewodni Czasu dla Stworzenia 2021 brzmi: Dom dla wszystkich?: Odnowienie *Oikos* Boga. Temat ten wpisuje się w globalne wezwanie do uznania, że "do Pana należy Ziemia i wszystko, co ją napęlnia". Oznacza to, że każde stworzenie należy do wspólnoty Ziemi, a cała ta wspólnota należy do Stwórcy, my zaś jesteśmy powołani do roli opiekunów, którzy mają dbać o nasz wspólny dom w integralny i ekologicznie zrównoważony sposób. Rok 2021 jest "super rokiem" na podjęcie śmiałych działań w związku z kryzysem klimatycznym i bioróżnorodności oraz globalną pandemią, które obecnie dotyczą nasz wspólny dom. Wszystkie te kryzysy zostały wywołane przez ludzkie nadużycia i brak wzajemnej współpracy. Wiele prac naukowych wykazało, że zniszczenie naturalnych ekosystemów zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia w przyszłości pandemii takich jak Covid-19. Bieżący rok jest decydującym momentem, aby doprowadzić do ustalenia ambitnych celów i nadania impetu ich realizacji podczas międzynarodowych negocjacji na dwóch posiedzeniach Konferencji Stron Organizacji Narodów Zjednoczonych (COP). Pierwsze spotkanie odbędzie się w październiku i będzie poświęcone kwestii bioróżnorodności, a drugie, organizowane w listopadzie, będzie poświęcone zmianom klimatycznym.

Pierwsza COP, czyli Konwencja o bioróżnorodności, odbędzie się w dniach 11-24 października 2021 r. Ze względu na to, że społeczność światowa nie osiągnęła celów Aichi w zakresie zarządzania bioróżnorodnością ustalonych dziesięć lat temu, podczas COP 15 opracowywane będą Globalne ramy bioróżnorodności na okres po 2020 r.. Drugie spotkanie, zaplanowane w dniach 1-12 listopada 2021 r., to COP 26 dotycząca zmian klimatu, na którym mają zostać przyjęte nowe krajowe zobowiązania do walki z kryzysem klimatycznym w ramach porozumienia paryskiego. Poważne kryzysy, którym mają zaradzić te posiedzenia COP, są ze sobą głęboko i integralnie powiązane, podobnie jak ich rozwiązania.

Oto kilka kluczowych postulatów skierowanych rządów w związku z konferencjami COP:

- Zapewnienie, że prawa człowieka, sprawiedliwość społeczną i integralność stworzenia znajdują się w centrum działań podejmowanych w odpowiedzi na obecny kryzys związany z klimatem, zdrowiem publicznym i bioróżnorodnością.
- Rządy muszą wdrożyć rozwiązania, które na pierwszym miejscu postawią ochronę ludzi, planety i całej przyrody, w tym naturalnych ekosystemów, a nie zysk. Rozwiązania muszą nadawać priorytet potrzebom osób ubogich i marginalizowanych.
- Wszystkie rządy muszą zobowiązać się do powstrzymania utraty bioróżnorodności, a od 2030 roku do jej odbudowy na całym świecie.
- Wszystkie rządy muszą podjąć pilne działania w celu ograniczenia globalnego ocieplenia do docelowego poziomu 1,5°C oraz wprowadzić przepisy prawne, polityki i środki umożliwiające osiągnięcie tego celu w sposób zrównoważony.

- Rządy muszą wprowadzić polityki i przepisy prawne, które pozwolą na jak najszybsze osiągnięcie ogólnoświatowej zerowej emisji netto, czyli neutralności emisyjnej. Działania powinny obejmować stopniowe odchodzenie od paliw kopalnych, inwestowanie w odnawialną i przyjazną dla środowiska energię dostępną dla wszystkich oraz ochronę i odbudowę naturalnych ekosystemów. Kraje o wysokiej emisji muszą przejąć inicjatywę zgodnie z zasadą wspólnej, ale zróżnicowanej odpowiedzialności.
- W centrum działań na rzecz klimatu, rządy powinny umieścić neutralne pod względem emisji gazów cieplarnianych rozwiązania oparte na zasobach naturalnych, aby przede wszystkim zwiększyć odporność społeczności (w tym ludności tubylczej) na skutki zmian klimatu. Te działania powinny opierać się na lokalnych sposobach ochrony i odbudowywaniu ekosystemów.
- Konieczne jest pilne i znaczące zwiększenie finansowania działań klimatycznych przeprowadzanych w krajach i społecznościach szczególnie podatnych na kryzys, które jako pierwsze doświadczają skutków katastrofy klimatycznej.

Bardziej szczegółowe postulaty dotyczące COP 15 i COP 26 można znaleźć na stronie Czasu dla Stworzenia.

Podejmowanie działań

Obecny czas jest momentem *kairos* dla wszystkich chrześcijan, kiedy to mogą powstać i poprzeć odważne dążenia do ocalenia naszego wspólnego domu. Biorąc pod uwagę to, że obie COP odbędą się po zakończeniu Czasu dla Stworzenia, nie mogliśmy wyobrazić sobie bardziej odpowiedniej chwili na mobilizację.

Proponujemy następujące inicjatywy, dzięki którym Kościoły chrześcijańskie mogłyby wesprzeć międzynarodowe starania na rzecz sprawiedliwych i ambitnych rezultatów w zakresie bioróżnorodności i klimatu.

1. Dołącz do globalnej kampanii poparcia

- Przyłącz się do kampanii "Módl się i działaj dla sprawiedliwości klimatycznej" w okresie poprzedzającym COP26 <https://www.prayandact4climate.org/>. Kampania ta łączy ludzi wierzących, aby wspólnie działali i modlili się o sprawiedliwość klimatyczną.
- Dołącz do [katolickiej petycji](#) poświęconej kryzysowi klimatu i bioróżnorodności w czasie przygotowań do COP 15 i COP 26.

2. Zaangażuj się w lokalne działania

- Lokalni decydenci, tacy jak prezydenci miast, radni, przywódcy kościołni, członkowie rządów lub parlamentów krajowych i inni decydenci mogą być

zaangażowani w podejmowanie decyzji mających wpływ na klimat i bioróżnorodność. Możecie wpłynąć na decyzje zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ogólnoswiatowym, rozmawiając o tych sprawach z lokalnymi i krajowymi decydentami. Zadzwoń do ich biura, wyślij e-maila lub zorganizuj spotkanie, aby przedstawić swoje uwagi.

- Pomyśl o przygotowaniu oświadczenia dotyczącego twoich obaw związanych z klimatem i bioróżnorodnością. Możesz się nim podzielić z decydentami i mediami podczas Czasu dla Stworzenia, aby wyjaśnić, jakie działania są potrzebne, by stawić czoła tym kryzysom. Punkty do dyskusji będą dostępne na stronie internetowej Czasu dla Stworzenia
- Inne materiały z pomysłami na to, jak organizować działania wspierające inicjatywy (spotkania online i offline, spotkania i wydarzenia na wysokim szczeblu oraz spotkania i wydarzenia oddolne), takie jak przewodnik przygotowany przez Światową Federację Luterańską [The critical role of faith actors in national climate debate: Understanding Nationally Determined Contributions](#) [*Kluczowa rola wyznawców wiary w krajowej debacie na temat klimatu: Zrozumieć państwowe zobowiązania*], będą dostępne na stronie Czasu dla Stworzenia.

3. Dołącz do inicjatyw

- Młodzi ludzie i ich sojusznicy ze wszystkich pokoleń jednoczą się podczas globalnych strajków w ramach ruchu znanego jako **Piątki dla Przyszłości**. Publiczna mobilizacja wysłała decydom wyraźny sygnał, że zmiana jest konieczna. Odwiedź stronę [Piątków dla Przyszłości](#) lub [Pokolenia Laudato Si'](#), ruchu młodych katolików, aby uzyskać więcej informacji na temat strajków. Możesz również zorganizować swoją własną demonstrację w kościele, szkole lub budynku rządowym, aby nagłośnić kwestie związane ze środowiskiem.

4. Zachęcanie instytucji do dezinvestycji

- Pomimo kryzysów klimatycznych i ekologicznych spowodowanych spalaniem paliw kopalnych, wiele instytucji nadal inwestuje swoje pieniądze w ich produkcję. Dołącz do kampanii na rzecz odchodzenia instytucji od paliw kopalnych i inwestowania w energię odnawialną, np. do [kampanii Operation Noah's Bright Now](#) oraz do [kampanii Big Shift Global](#).

Podziel się swoim zaangażowaniem

- Obserwuj kampanie na naszych stronach na [Facebooku](#) i [Twitterze](#), i promuj nasze działania na swoich profilach w mediach społecznościowych używając hasztagu #CzasdlaStworzenia. Dołącz do [publicznej grupy Czasu dla Stworzenia](#), aby otrzymywać inspirujące aktualności i dzielić się swoimi wydarzeniami i doświadczeniami.
- Podziel się zdjęciami, wierszami i obrazami związanymi z tematyką klimatu, bioróżnorodności i zmianami wywołanymi w Twojej społeczności przez pandemię, aby opowiedzieć o otaczającej Cię przyrodzie i Twojej relacji ze stworzeniem.
- Napisz bloga o inicjatywie, którą zorganizowałeś lub w której uczestniczyłeś, lub o tym, jakie znaczenie ma dla Ciebie Czas dla Stworzenia.

Kalendarz światowych wydarzeń

Chociaż wspólnoty chrześcijańskie na całym świecie świętują Czas dla Stworzenia na swój własny sposób, kilka wydarzeń stwarza okazję do zjednoczenia wszystkich wspólnot. Wydarzenia są dostępne za pośrednictwem [kalendarza wydarzeń światowych na stronie internetowej Czasu dla Stworzenia](#). Szczególnie zapraszamy do wzięcia udziału w dwóch nabożeństwach modlitewnych organizowanych online, które odbędą się na rozpoczęcie i zakończenie Czasu dla Stworzenia.

1 września: Nabożeństwo modlitewne online z okazji Dnia Stworzenia / Światowego Dnia Modlitwy o Ochronę Stworzenia

Dzień Stworzenia, zwany również Światowym Dniem Modlitwy o Ochronę Stworzenia, rozpoczyna co roku Czas dla Stworzenia. Papież Franciszek, patriarcha Bartłomiej, Światowa Rada Kościołów i wielu innych przywódców wzywa wiernych do świętowania tego dnia. Przywódcy chrześcijańscy spotkają się w Asyżu na ekumenicznym nabożeństwie modlitewnym. Chrześcijanie na całym świecie są również zaproszeni do przyłączenia się do internetowego nabożeństwa, aby w radosnej atmosferze razem świętować naszą wspólną sprawę. Więcej informacji można znaleźć na stronieczasdlastworzenia.org.

4 października: Święto św. Franciszka

Wiele tradycji postrzega św. Franciszka jako inspirację i przewodnika dla tych, którzy pragną chronić stworzenie. 4 października jest dniem jego święta i ostatnim dniem Czasu dla Stworzenia. Wierni z całego świata spotkają się na nabożeństwie modlitewnym online, aby zastanowić się, w jaki sposób św. Franciszek wpłynął na ich duchową podróż i aby wspólnie świętować miesięczną podróż. Informacje o modlitwie online można znaleźć na [stronie internetowej Czasu dla Stworzenia](#) oraz w mediach społecznościowych.

Dołącz do nas na portalach społecznościowych

Dołącz do nas we wspólnej modlitwie i refleksji. Zapraszamy do podzielenia się w mediach społecznościowych ekscytującymi doniesieniami o twoich obchodach. Na Facebooku i Twitterze powstaje międzynarodowa społeczność wzajemnego wsparcia.

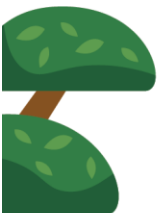
Dołącz do ogólnoświatowej społeczności używając hashtagu #CzasdlaStworzenia na Twitterze, Instagramie i Facebooku. Posty z hasztagiem mogą pojawić się na [stronie Czasu dla Stworzenia](#).

Zapraszamy do polubienia lub śledzenia stron Czasu dla Stworzenia na [Facebooku](#) i [Twitterze](#), jak również do dołączenia do [publicznej grupy Czasu dla Stworzenia](#), aby otrzymywać inspirujące aktualizacje i dołączyć do rozmowy.

Dowiedz się więcej o Czasie dla Stworzenia

Czas dla Stworzenia to specjalny moment w roku, kiedy 2,2 miliarda chrześcijan na świecie jednoczy się na modlitwie i w trosce o stworzenie. Ten liturgiczny okres trwa każdego roku od 1 września do 4 października.

Czas dla Stworzenia jednoczy globalną rodzinę chrześcijańską wokół jednego wspólnego celu. Daje także możliwość swobodnego odprawiania nabożeństw modlitewnych i angażowania się w różne działania mające na celu troskę o stworzenie.

Historia

1 września został ogłoszony dniem modlitwy za stworzenie dla Wschodniego Kościoła Prawosławnego przez Patriarchę Ekumenicznego Dimitriosa I w 1989 roku. W [2001 r.](#), dzień został uznany przez inne główne europejskie kościoły chrześcijańskie, a [w 2015 r.](#) przez papieża Franciszka w Kościele rzymskokatolickim.

W ostatnich latach, wiele kościołów chrześcijańskich zaczęło świętować "Sezon dla Stworzenia" (znany również jako Czas dla Stworzenia) pomiędzy 1 września a 4 października, czyli świętem św. Franciszka, które jest obchodzone w niektórych tradycjach zachodnich. Franciszek jest autorem Pieśni Słonecznej (znanej również jako Pochwała stworzenia) i katolickim patronem osób zajmujących się ekologią.

Na przestrzeni paru ostatnich lat, wierni zostali zaproszeni do obchodzenia miesięcznego świętowania m.in. przez Katolickich Biskupów Filipin w [2003 r.](#), przez Trzecie Europejskie Zgromadzenie Ekumeniczne w Sibiu w [2007 r.](#) i przez Światową Radę Kościołów [w 2008 r.](#)

Komitet sterujący

Gdy pilna potrzeba rozwiązania kryzysu ekologicznego wciąż wzrastała, Kościoły chrześcijańskie zostały wezwane do umocnienia swojej wspólnej odpowiedzi. Ekumeniczny Komitet Sterujący Czasu dla Stworzenia powstał, aby zapewnić zasoby, które pozwolą chrześcijanom odpowiedzieć na wezwanie wynikające z naszej wiary, każdy w sposób odpowiadający swojej denominacji lub sieci, podczas tego wspólnego okresu refleksji i działania.

W skład komitetu sterującego wchodzi: Światowa Rada Kościołów, Światowa Federacja Luterska, Watykańska Dykasteria ds. Integralnego Rozwoju Człowieka, Światowy Sojusz Ewangelicki, Ruch Laudato Si', Anglican Communion Environmental Network, Lausanne Creation Care Network, the World Communion of Reformed Churches, the JEuropean Christian Environmental Network, ACT Alliance and Christian Aid.

Jako sieć ekumeniczna, jesteśmy zainspirowani nagłym wezwaniem zawartym w encyklice *Laudato Si'* autorstwa Papieża Franciszka, do "ponowienia dialogu dotyczącego sposobu, w jaki budujemy przyszłość naszej planety" oraz do wprowadzenia "nowej i powszechnej solidarności", dzięki której najsłabsi otrzymują wsparcie i mogą żyć w godności. Zapraszamy do przyłączenia się do nas w tych staraniach.

actalliance

ANGLICAN
COMMUNION
ENVIRONMENTAL
NETWORK

european christian **environmental** network

**THE GLOBAL CATHOLIC
CLIMATE MOVEMENT**

**Lausanne/WEA
Creation Care Network**

THE
LUTHERAN
WORLD
FEDERATION

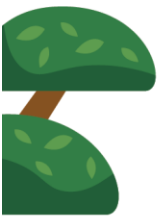
DICASTERY FOR PROMOTING
INTEGRAL HUMAN DEVELOPMENT

**World Council
of Churches**

**World Communion
of Reformed Churches**

Współautorzy

Jesteśmy wdzięczni następującym osobom, które przyczyniły się do powstania, opracowania, korekty i redakcji tej publikacji.

Rev. Dr Louk Andrianos, Światowa Rada Kościołów

Rev. Dr Dave Bookless, A Rocha

Rev. Joann Conroy, President American Indian Alaska Native Lutheran Association and the Evangelical Lutheran Church in America

Cecilia Dall'Oglio, Ruch Laudato Si'

Stéphane Gallay, The Lutheran World Federation Rev.

Henrik Grape, Światowa Rada Kościołów

O. Joshtrom Kureethadam, Dykasteria ds. Promowania Integralnego Rozwoju Człowieka

Christina Leano, Ruch Laudato Si'

Rachel Mander, A Rocha

Rev. Dr Rachel Mash, Green Anglicans/Anglican Communion Environmental Network

Jo Mountford, Christian Aid

Rev. Dr Peter Pavlovic, European Christian Environmental Network

Rev. Dr Chad Rimmer, The Lutheran World Federation

Gabriel Lopéz Santamaria, Ruch Laudato Si'

